

Lớp mầm là lớp đầu tiên trong cuộc đời đi học, đây là môi trường bồng bềnh ngoảnh lại quan trọng trong cuộc đời của trẻ. Chính vì thế trẻ cần phải được chú ý đến môi trường chu đáo nhằm thích nghi với môi trường mới, môi trường mà hoạt động học tập được xem là hoạt động chủ đạo. Ở đây nhiệm vụ yêu cầu môi trường được đặt ra cho trẻ, phạm vi giao tiếp của trẻ được mở rộng hơn, trẻ có những quy định hành vi và nhiệm vụ mới.



Đây là thời kỳ cuộc sống của giai đoạn hình thành những nguyên tắc tâm lý trẻ. Trong giai đoạn này trẻ đang bắt đầu hình thành những hoạt động chủ yếu có ý thức, hình thành cá tính, trẻ dần dần chuyển từ chủ yếu vô ý thức sang có ý thức, dần dần có được khả năng ghi nhớ, tìm hiểu và duy trì, đồng thời thu nhận một cách vô thức những tác động từ môi trường xung quanh. Vậy chúng ta cần chú ý đến việc và chú ý đến những thói quen nào để trẻ được hiểu và quen?

Làm thế nào để trẻ thành bạn của con?

Thế nhưng của chúng ta giờ đây là một thời kỳ đầy biến động và những cuộc hôn nhân kết thúc. Ngay cả con trẻ của chúng ta cũng một phần nào đó quá nhiều hoạt động. Những giai đoạn bắt đầu vào lớp mầm đòi hỏi chúng ta phải dành thời gian để tập trung cho con. Mark Twain đã nói: “Chúng ta luôn quá bận rộn để có thể dành thời gian cho con cái, chúng ta không bao giờ cho con cái thời gian hay lợi ích chúng xứng đáng được hưởng. Chúng ta phung phí quà tặng cho con cái, những món quà quý giá nhất, sự giao tiếp của chúng ta với con cái thì chúng ta lại cho đi một mình chúng”.

Tập trung thời gian vào con sẽ giúp bạn quan sát được những thay đổi ở đứa trẻ và có những điều chỉnh cần thiết và kịp thời. Khi vậy, mối quan hệ của bạn và đứa trẻ sẽ thân thiết và gần gũi hơn, sự thân thiết, gần gũi này sẽ giúp con trẻ cảm nhận được sự chia sẻ những khó khăn của trẻ như: việc hoàn thành các bài tập ở lớp là quá nặng nề, hoặc con buồn ngủ trong việc tiếp xúc với cô giáo như thế nào... Khi bạn lắng nghe những vướng mắc của con, bạn sẽ biết cùng con và hỗ trợ con mình như thế nào để con vượt qua. Khi vậy bạn đã trở thành một người

bên thân thiệt và tin cậy của con mình.

Những khó khăn trong việc tiếp nhận kiến thức của trẻ là do những nguyên nhân nào?

Do trẻ thiếu kiến thức về bên Hiên nay, có một hiện tượng phổ biến, rất nhiều phụ huynh học sinh lo lắng con mình không theo kịp chương trình học hoặc muốn tạo sự vượt trội cho con ngay từ lớp mầm nên đã cho con mình học trước chương trình, học thêm ngoài những giờ chính khóa. Điều này tạo ra một số mâu thuẫn và làm giảm hứng thú học tập của trẻ. Khi trẻ biết trước kiến thức sẽ tạo tâm lý coi thường, không quan tâm đến việc tiếp trung vào bài học, gây sự thờ ơ, giảm hứng thú ngay từ khi bắt đầu việc học.

Để giúp trẻ không quá buồn ngủ với việc học và vẫn gây được động lực cho trẻ sự hứng thú trong học tập, chúng ta không nên học trước chương trình mà cần cho con trẻ học những kiến thức cơ bản về chữ, số (những nét cơ bản, cách đọc âm vần, cách viết các nét chữ, cách nhận biết số - để trẻ có hiểu biết về một số thông tin, các khái niệm về một không gian/ thời gian (trước khi/ sau khi, trên/dưới, trong/ngoài, ngày/nhà ... ít nhất, nhiều như ...).

Làm gì khi con mình tỏ ra chán học, thờ ơ trong môi trường học tập?

Đây là yêu cầu thực và tính khách quan. Có bốn nhóm trẻ với những tính chất chính: nhóm sôi nổi – nhóm trầm tĩnh – nhóm linh hoạt – nhóm chậm học, mỗi nhóm có những đặc điểm riêng và có những điểm mạnh/ điểm yếu khác nhau để cha mẹ cần có những giúp đỡ phù hợp và không gây áp lực với con mình như thay đổi hiểu biết của sự chậm học.

Nhóm trẻ chậm học thường thờ ơ hay kéo dài thời gian và dường như lười lười, những có điểm mạnh: làm việc cẩn thận, có quy tắc, suy nghĩ chính xác, tính kiên nhẫn và thực tế cao. Vì thế, các bậc cha mẹ không nên đánh giá con mình kém cỏi hơn con nhà khác mà cần xem xét cách thực hiện các thời gian, không gian học tập, xem xét những phương pháp học tập có phù hợp với tính chất khách quan hay không để có những điều chỉnh thích hợp và thu hút sự chú ý cho trẻ.

Những yêu cầu về thói quen học tập của trẻ ra sao để việc học của trẻ?

Các yếu tố về giác quan cũng có thể gây cho trẻ những khó khăn về mặt học tập. Một trong những vấn đề chúng ta có thể nhận thấy đó là hiện tượng ngày càng nhiều trẻ phải đeo kính ngay từ những bậc học nhỏ. Đó là do những yếu tố như quan như xem tivi nhiều, sử dụng máy tính chơi games, đèn sách đọc ánh đèn không đủ ánh sáng... còn có những yếu tố khác quan như ô nhiễm môi trường, ánh sáng nơi học tập... Hơn nữa, yếu tố về thính lực do những tác động của tiếng ồn đến thính lực khiến trẻ nghe cô giáo giảng... hoặc yếu tố về phát âm như phát âm sai (nói ngọng, sử dụng ngôn ngữ không chuẩn...) đến đến việc trẻ nghèo nàn về ngôn ngữ và ngại giao tiếp với bạn bè.

Việc chăm sóc trẻ không chỉ là lo cái ăn cái mặc và đưa các em đến trường, mà còn cần phải tạo ra môi trường thuận lợi cho trẻ để giúp các em phát triển việc tiếp thu kiến thức của mình. Chúng ta phải lưu ý đến thể lực, thính lực và khả năng tiếp trung của trẻ để làm giảm thiểu đến mức tối đa trong khả năng có thể, những tác động từ bên ngoài và ngay từ chính các em. Nên đưa các em đi khám mắt, tai ít nhất 3 – 6 tháng một lần và sắp xếp cho các em một góc học tập phù hợp với những tiêu chuẩn về ánh sáng, âm thanh cũng như tìm những biện pháp giúp các em có khả năng tiếp trung hơn.

Làm thế nào để có thể duy trì và che chở con trẻ mà không gây ra sự giận dữ và bất mãn cho chúng?

Trẻ cũng giống như chúng ta, đôi khi chúng ta tỏ ra bất công hoặc giận dữ với những câu nói của người khác. Trẻ, có thể phần nào giận dữ yếu đuối hơn do trẻ chưa đủ sức phản kháng lại người lớn, tuy nhiên nếu quá trình giận dữ và bất mãn trẻ diễn ra lâu sẽ gây cảm giác tồi tệ với trẻ như nhút nhát hoặc sợ hãi, lạnh lùng.

Vì vậy, khi chúng ta yêu cầu trẻ làm việc gì đó, các bậc phụ huynh có nhiều cách để đưa ra những thông điệp thì nên chỉ. Hãy nói với con bạn: Bố/Mẹ rất tôn trọng cảm giác của con, hoặc Bố/Mẹ rất muốn biết con suy nghĩ thế nào về chuyện đó?... Trẻ sẽ có cảm giác chúng được coi như những người trẻ thành, chúng sẽ đáp lại những yêu cầu của bạn một cách tốt nhất. Bằng cách đó, chúng ta gửi đi thông điệp quan trọng nhất: Bố mẹ hy vọng con sẽ chịu trách nhiệm về những hành vi của mình. Đây cũng là cách để chúng ta giúp trẻ tiến bộ hơn trong sự trưởng thành về mặt cảm xúc và tâm lý./.

Hà Minh Loan

*Giám đốc Trung tâm nâng cao năng lực
và hỗ trợ tâm lý trẻ em và thanh thiếu niên*

